

P Z A P
I P Ž P

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVA - REPUBLIC OF KOSOVO
KËSHILLI GJYQËSOR I KOSOVËS - SUDSKI SAVET KOSOVA - KOSOVO JUDICIAL COUNCIL
PANELI ZGJEDHOR PËR ANKESA DHE PARASHTRESA
IZBORNİ PANEL ZA ŽALBE I PREDSTAVKE - ELECTION COMPLAINTS AND APPEALS PANEL

Anr.327/2025

PANELI ZGJEDHOR PËR ANKESA DHE PARASHTRESA (PZAP), në panelin e përbërë nga gjyqtarët: Bujar Muzaqi kryesues, Hajriz Hoti dhe Violeta Husaj Rugova anëtarë, duke vendosur përkitazi me ankesën e OJQ Qendra për Barazi dhe Liri (CEL Kosova) dhe Dylberizmi me seli në Komuna Prishtinë, të parashtruar kundër Subjektit Politik, Koalicioni Për Familje me seli në Komuna Prishtinë, për shkak të shkeljes së Kodit të Mirësjelljes për Subjektet Politike, Mbështetësit e tyre dhe Kandidatët, gjatë fushatës zgjedhore, për Zgjedhjet e Përgjithshme për Kuvendin e Republikës së Kosovës që do të mbahen më datë 09.02.2025, në seancën e panelit të mbajtur më datë 06.02.2025, merr këtë :

V E N D I M

I. **PRANOHET E BAZUAR** ankesa e OJQ Qendra për Barazi dhe Liri (CEL Kosova) dhe Dylberizmi me seli në Komuna Prishtinë, Anr.327/2025 datë 03.02.2025.

II. Subjektit politik Koalicioni për Familje me seli në Prishtinë, për shkak të shkeljes së Kodit të Mirësjelljes për Subjektet Politike, Mbështetësit e tyre dhe Kandidatët, i shqiptohet dënim i gjelbër më lartësi prej 5,500.00, Euro (pesëmijëepesqind) Euro.

III. Detyrohet Subjekti Koalicioni për Familje, me seli në Prishtinë, që gjobën e shqiptuar si në pikën -II-, të dispozitivit të këtij vendimi, ta paguaj në afat prej 15 ditëve, nga dita e plotfuqishmërisë së këtij vendimi.

A r s y e t i m

Me datë 03.02.2025, PZAP ka pranuar një ankesë nga OJQ Qendra për Barazi dhe Liri (CEL Kosova) dhe Dylberizm me seli në Prishtinë, në të cilën pretendon se me datë 01 shkurt 2025, ora 19:19, gjatë fushatës zgjedhore të subjektit politik Koalicioni për Familje në qytetin e Rahovecit, ngjarje e cila më pas është postuar në rrjetin social Facebook, janë bërë deklarata të cilat përbajnë gjuhë nxitëse dlje stigmatizuese ndaj komunitetit LGBTI+, duke shkelur standardet ligjore dhe etike të përcaktuara nga Kodi i Mirësjelljes për subjektit politike, mbështetësit e tyre dhe kandidatët. Deklaratat janë bërë nga kandidati për deputet i këtij subjekti, z. Eman Rahmani dhe z.Fatmir Smajli dhe përfshijnë elemente që nxisin urrejtje dhe stigmatizim të drejtpërdrejtë ndaj një komuniteti të caktuar.

Deklarata e evidentuar: Në minutazhin 32:27-32:58, z.Fatmir Smajli ka deklaruar "Na shqetësoi shumë fakti për çka edhe nga kush po nxiten edhe po yshten këta njerëz mi ba këto dame për familjet tona. Edhe n'shqetësim e sipër e kujtova mirë çka janë tu dashtë me shkatrru: familjen!" Ky formulim përmban gjuhë që synon të portretizojë individët dhe

organizatat LGBTI+ si armiq të “familjes” dhe si shkaktarë të dështimeve të saj. Duke mos përshkruar ndonjë akt konkret, por vetëm duke aluduar që “dikush” po synon shkatërrimin e familjes, krijohet një një ndjenjë e frikës dhe urrejtje ndaj grupeve të caktuara shoqërore. Më tutje parashtruesi i ankesës ka theksuar se, më tëj në minutën 59:28-01:02:55, z.Eman Rrahmani ka deklaruar “*N'këtë ligj ata propozun që me pasë mundësi me ndërru gjininë njeri çdo 10 vjet. Çohesh n'mëngjes, shkon n'Komunë i thu prej sot s'jom mo burrë, po du mu regjistru si gru. More ti koke...*” Sipas parashtruesit të ankesës, përveç që ky përshkrim përmban shtrembërimin të ligjit për gjendjen civile, ai gjithashtu përmban përshkrime tallëse dhe nën përcmuese të personave transgjinorë, duke krijuar një narrativë denigruese dhe duke nxitur stigmatizim public ndaj kësaj kategorie shoqërore. Në minutazhin 01:03:35-01:04:40, z.Rrahmani vijon me një ndarje të thellë mes grupeve shoqërore duke përdorur termin “*flamurin lara-lara*”, si mjet për të diskredituar dhe përjashtuar personat që nuk ndajnë të njëtin vision dhe ai krijon një kundërvendosje të rrezikshme duke i ndarë qytetarët në ata që “*mbrojnë familjen*” dhe ata që “*janë kundër saj*”. Më tutje parashtruesi i ankesës ka theksuar se në minutën 01:05:10-01:05:40, ai vazhdon “*Është marre, është turp për secilin që angazhohet kundër vlerave të familjes! Është marre, është turp për secilin që angazhohet kundër të ardhmes së vendit, është marre dhe turp për secilin që angazhohet kundër qytetarëve të vendit, të shtetit dhe të vendit tij.*” Sipas parashtruesit të ankesës, ky formulim sugjeron se kushdo që angazhohet në mënyrë aktive për të drejtat e komunitetit LGBTI+ dhe barazinë gjinore është kundër familjes, kundër vendit dhe qytetarëve, kjo paraqet nxitje të qartë të urrejtjes ndaj organizatave që mbrojnë të drejtat e njeriut si dhe shtyn në përçarje të ashpër të shoqërisë kosovare duke synuar ta ndajë atë në dysh. Në ankesë është theksuar se këto deklarata përbëjnë shkelje të dispozitave Kushtetutës së Republikës së Kosovës, të Kodit të Mirësjelljes dhe nenit 34 të Ligjit për Zgjedhjet e Përgjithshme. Përmes ankesës, parashtruesi i ankesës ka kërkuar nga PZAP që të konstatojë shkeljen e Ligjit për Zgjedhjet e Përgjithshme dhe kandidatët Eman Rrahmani, dhe Fatmir Smajli, të ndërmarrë masa ndëshkuese ndaj Koalicionit për Familje dhe kandidatëve për përdorimin e gjuhës nxitëse dhe diskriminuese dhe të kërkojë publikisht nga Koalicioni për Familje që t'i térheqë deklaratat diskriminuese dhe të kërkojnë falje publike ndaj komunitetit LGBTI+, si dhe t'i shqiptojë gjobë ndaj subjektit politik për shkeljet e lartëpërmendura.

Si provë parashtruesi i ankesës ka bashkangjitur linkun:

<https://www.facebook.com/koalicioniperfamiljen/videos/498351873302808>

PZAP me datë 04.02.2025 iu është drejtuar me kërkësë për përgjigje subjektit politik Koalicionit për Familje, mirëpo ky subjekt politik nuk është përgjigjur në afatin e paraparë deri më datë 04.02.2025, në ora 18:30 e as më vonë.

PZAP, pasi që shqyrtoj të gjitha shkresat e lëndës në kuptim të nenit 117 paragrafi 3 të LZP-së, vëren se:

- Ankesa është e bazuar.

Paneli, pas shikimit të shkresave të ofruara si provë materiale në ankesë, të cilat janë bërë nga Koalicioni për Familjen, respektivisht nga kandidati për deputet Fatmir Smajli i cili gjatë fushatës ka deklaruar duke përdorur fjalët “*Na shqetësoi shumë fakti për çka edhe nga kush po nxiten edhe po yshthen këta njerëz mi ba këto dame për familjet tona. Edhe n'shqetësim e*

sipër e kujtova mirë çka janë tu dashtë me shkatru: familjen!” si dhe kandidati tjetër i Koalicionit për Familjen Eman Rrahmani i cili ka deklaruar duke përdorur fjalët “*N’këtë ligj ata propozun që me pasë mundësi me ndërru gjininë njeri çdo 10 vjet. Çohesh n’mëngjes, shkon n’Komunë i thu prej s’jom mo burrë, po du mu regjistru si gru. More ti koke... ”, “*flamurin lara-lara*”, “*Është marre, është turp për secilin që angazhohet kundër vlerave të familjes! Është marre, është turp për secilin që angazhohet kundër të ardhmes së vendit, është marre dhe turp për secilin që angazhohet kundër qytetarëve të vendit, të shtetit dhe të vendit tij.*”, të cilat deklarata janë publikuar, me video në rrjetin social facebook në faqen e subjektit Koalicioni për Familje, gjen se të njëjtat janë të bazuara, sepse përdorimi i një gjuhe të tillë është në kundërshtim me nenin 34 paragrafi 1, pika l.11, të LZP-së, me të cilën përcaktohet, “*Gjatë periudhës së fushatës, subjekti politik, mbështetësit ose kandidatët e tij, ndalojen nga bërja e ndonjërit si në vijim: 1.11) përdorimi i gjuhës, në formën e shkruar ose gojore, që nxit ose provokon, ose që mund të nxisë ose provokojë, një person tjetër për të kryer një akt të dhunës kundër personave tjerë ose pasurisë, ose e cila nxit apo mund të nxisë urrejtje kundrejt të tjerëve ose duke publikuar ose përdorur fotografji, simbole ose çfarëdo materiali tjetër që ka ose mund të ketë ndikim të tillë*”, andaj për Panelin një veprim i tillë i subjektit politik në fjalë është në kundërshtim me dispozitat e lartcekura.*

Sipas Panelit, Kodi i Mirësjelljes i detyron të gjitha subjektet politike, kandidatët, anëtarët e subjekteve dhe mbështetësit e tyre që ta respektojnë këtë kod me qëllim të krijimit të kushteve që gjatë periudhës së fushatës, veprimet e subjekteve politik të jenë në një atmosferë të tolerancës demokracisë, paqes dhe respektit për sundimin e ligjit.

Andaj, Paneli geti se gjuha e përdorur nga subjektit politik Koalicioni për Familjen, përkatesisht, nga kandidatët e këtij subjekti Fatmir Smajli dhe Eman Rrahmani, ndaj LGBTI+, në fushatë zgjedhore dhe postimi i postuar në rrjetin social Facebook nga subjekti Koalicioni për Familje është në kundërshtim me Kodin e Mirësjelljes për Subjektet Politike, Mbështetësit e tyre dhe Kandidatët, përkatesisht, me dispozitat e nenit 34 paragrafi 1, pika l.11, të LZP-së, ku janë të përcaktuara veprimet e ndaluara të subjekteve politike. Në këtë rast është marrë përbazë konteksti dhe qëllimi përfundimor i subjektit politik, faktin që deklaratat janë publikuar në rrjetin social Facebook, prandaj sipas Panelit, përdorimi i gjuhës së tillë ka përfundim, denigrimin dhe njëherit shihen si shprehje me ngjyrime përqmuese ose nënvylerësuese. Rregullat që rregullojnë fushatën zgjedhore kërkojnë nga subjektit politik dhe përfaqësuesit e tyre të shhangin përdorimin e gjuhës fyese, denigruese dhe urrejtëse. Përdorimi i kësaj gjuhe nga kandidatet për deputet sipas Panelit është shkelur etika zgjedhore dhe standardet e sjelljes në fushatë zgjedhore. Sjellja e tillë minon procesin demokratik dhe promovimin e zgjedhjeve të lira e të drejta. PZAP, me rastin e shqiptimit të gjobës ka marrë përbazë kontekstin se deklarata është bërë në kohën e fushatës zgjedhore dhe se fjalitë e përdora i referohen grupeve të caktuara dhe si të tilla përmbytje elemente të nxitjes së urrejtjes, diskriminimi dhe cenim të drejtave të grupeve që u është referuar.

Fushatat zgjedhore duhet të zhvillohen në një ambient të ndershëm dhe të drejtë, duke respektuar të drejtat dhe dinjitetin e të gjithë qytetarëve dhe grupeve shoqërore. Shprehjet që përdorin fjalë si “turp” dhe “marre”, “flamurin lara-lara” përfundimor sulmuar individë, grupe apo organizata të caktuara mund të krijojnë një atmosferë të pasigurt dhe të ndarë, duke shkelur kështu parimet e një fushatë pozitive dhe të respektueshme.

Njëherit paneli i PZAP-it, me rastin e vendosjes si në dispozitiv të këtij vendimi morri për bazë edhe vendimin e Gjykatës Evropiane për të drejtat e Njeriut Sanchez kundër Francës [DHM], kërkesa nr. 45581/15, Vendimi gjyqësor i datës 15 maj 2023, në të cilin vendim ndër të tjera thuhet se : “*Megjithatë, liria e debatit politik mund të kufizohet për të penalizuar apo edhe për të parandaluar të gjitha format e shprehjes që propagandojnë, inkurajojnë, nxisin ose justifikojnë urejtjen bazuar në intolerance...*”.

Në nenin 10 par.1 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut ndër të tjera thuhet se “*Çdo person ka të drejtën e lirisë së shprehjes...*”, ndërsa në paragrafin 2 të nenit 10 të Konventës ndër të tjera thuhet se “*Ushtrimi i këtyre lirive, që përmban detyrime dhe përgjegjësi, mund t'u nënshtrohet disa formalitetave, kushteve, kufizimeve ose sanksioneve të parashikuara nga ligji që, në një shoqëri demokratike, përbëjnë masat e nevojshme ... përmbrojtjen e dinjitetit ose të të drejtave të tjerëve...*”.

Paneli, me rastin e vendosjes së lartësisë së dënimit si në dispozitiv të këtij vendimi, ka marrë parasysh të gjitha rrëthanat si në vijim: natyrën e shkeljes dhe ndikimit të mundshëm të saj në procesin zgjedhor në fjalë, shkallën dhe peshën e shkeljes.

Në lartësinë e gjobës paneli ka marrë për bazë faktin se subjekti politik në fjalë nuk është përfitues i fondit për financimin e subjekteve politike përmes buxhetit të Republikës së Kosovës.

Prandaj lidhur me këtë çështje PZAP-i, ankesën e parashtruar e konsideron të bazuar konform dispozitës ligjore të nenit 117 paragrafi 3 i Ligjit nr. 08/L-228 për Zgjedhjet e Përgjithshme në Republikën e Kosovës.

Nga arsyet e theksuara me lart, e në kuptim të nenit 34 pika 1.11),, nenit 118 paragraf 1 dhe nenit 120 paragrafi 1 nën paragrafi 1.3 të LZP-së, vendosi si në dispozitiv të këtij vendimi.

PANELI ZGJEDHOR PËR ANKESA DHE PARASHTRESA

A.nr.327/2025 datë 06.02.2025

Kryesues i Panelit,
Bujar Muzaqi

Fondi i Drejtësias së Kosovës
Pristina

KËSHILLA JURIDIKE: Kundër këtij vendimi është e lejuar ankesa sipas nenit 118 paragrafi 4 të LZP-së, në Gjykatën Supreme të Republikës së Kosovës, brenda dyzet e tetë (48) orëve nga momenti i marrjes-pranimit të këtij vendimi.